

+ turisme

Agost 2017 (dades provisionals)
Data d'actualització: 05/10/17

Observatori del Treball i Model Productiu

El conjunt d'aeroports catalans continuen en la senda de creixements rècords en l'afluència de passatgers de vols internacionals¹ dels últims temps, amb 2,1 milions d'arribades, un 6,4% més que un any enrere. En valors absoluts, aquest ascens s'ha traduït en 124.517 entrades més. Els desplaçaments augmenten per ambdues modalitats de companyies, el flux en baix cost, un 4,9% (62.659 passatgers més) i en companyies tradicionals, un 9% (61.858 més). La comparativa dels aeroports catalans a escala estatal denota que a Catalunya s'ha rebut un de cada cinc desplaçaments del mes (21,2%), sent la segona destinació de l'Estat, per darrere de les Illes Balears. En relació amb les arribades en vols de baix cost, es manté en primer lloc i quant a companyies tradicionals, ha ocupat la tercera posició (25,6% i 16,2%, respectivament).

Els desplaçaments de passatgers de vols internacionals a Catalunya augmenten un 6,4% respecte d'agost de 2016

Catalunya ha rebut 3,5 milions de visitants estrangers a l'agost, un 2% més que un any enrere. La distribució de les arribades denota que un 26% han estat excursionistes i el flux augmenta un 1,1% en termes interanuals. En canvi, el 74% restant, ha estat turistes de primera destinació (2,6 milions d'entrades), un 2,3% més que l'agost de 2016.

Els trets característics d'aquests turistes mostren un predomini dels desplaçaments sense intermediació (83%), on les arribades han augmentat en termes interanuals (+7,9%). En canvi, el 17% restant, han estat viatges combinats i el flux es redueix intensament (-18,6%). Nou de cada deu desplaçaments s'han fet per motiu d'oci i vacances (93%), un 1,2% més que fa un any. Els viatges de negocis han aglutinat el 2% de les entrades d'agost i han augmentat intensament (+27,6%). Pel que fa als desplaçaments per altres motius, el 5% restant, també han crescut de manera destacada (+16,9%). Els establiments hotelers i similars han copsat el gruix del flux amb dos de cada tres turistes (62%); en segon terme, la preferència ha estat d'habitatges gratuïts (15%); altres modalitats (12%), i finalment, un 11% s'ha allotjat en habitatges de lloguer. El flux per tipologia d'allotjament creix en termes interanuals en relació amb els habitatges gratuïts i altres modalitats, en canvi, es contrau respecte dels habitatges de lloguer i establiments hotelers.

Creix l'arribada i despesa del turisme estranger a Catalunya respecte d'agost de 2016.

El desemborsament del turisme estranger a l'agost s'eleva a 2.640 milions d'euros, un 9,9% més que fa un any. El gruix d'aquest import s'ha destinat a despeses sense intermediació (87%), que augmenta un 13% interanual. Per partides, l'allotjament conjuntament amb el transport internacional han copsat quatre de cada deu euros de la despesa del mes (40,4%), i en termes globals, la despesa augmenta per totes les partides. Quant al desemborsament en viatges combinats, el 13% restant, el volum es redueix un 7,1% respecte d'agost de 2016, en sintonia amb el descens de les arribades amb paquet turístic (-18,6%).

Les despeses mitjanes ascendeixen a 1.031 euros per viatge, un 7,4% més interanual, i 137 euros per turista i dia, amb un creixement del 4,8%. L'estada mitjana s'eleva a 7,6 pernотacions per viatge, s'ha perllongat un 2,5% respecte d'agost de 2016.

¹ L'operació de Companyies de Baix Cost (CBC) de Turespaña recull les arribades de passatgers mitjançant via aèria procedents d'un aeroport de fora de l'Estat espanyol. Això comporta que es comptabilitzin passatgers residents a l'estranger, però també passatgers residents a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol, que arriben en aquests vols procedents d'una destinació estrangera.

Així, el turisme estranger a Catalunya segueix en la senda de rècords dels últims temps, tant pel que fa a les arribades com despesa total, i s'ha posicionat en la principal destinació a escala estatal pel que fa a les entrades (24,6%), i la segona quant a despesa total (23,3%), per darrere de les Illes Balears. Els turistes estrangers han realitzat pràcticament 3 milions d'etapes² en els seus viatges a Catalunya, un 4,2% més que fa un any; amb 19,2 milions de pernотacions en el global d'aquestes etapes en tot tipus d'allotjaments³, un 5,9% més interanual. Catalunya comprèn el 23,8% de les etapes i el 21,4% de les pernотacions del mes a escala estatal.

Catalunya, principal destinació estatal de turistes estrangers, i segona quant a despesa total i pernотacions pel conjunt de les etapes del viatge.

Principals mercats emissors per arribades i/o despesa total

L'activitat turística del mercat germànic a Catalunya augmenta en termes globals respecte d'agost de 2016. Tanmateix, amb creixements poc intensos, tan sols la despesa mitjana per viatge i dia denota un ascens més destacat (+12,4%).

El turisme francès es manté com a principal emissor, amb el 29,4% de les entrades i el 19,5% de la despesa. Malgrat que les seves arribades es contrauen respecte d'agost de 2016, les despeses augmenten en termes globals.

L'afluència i despesa total del turisme italià disminueix intensament en relació amb un any abans. En canvi, els seus desemborsaments mitjans augmenten.

El flux de turistes neerlandesos pràcticament no varia respecte de fa un any. Tanmateix, les seves despeses s'incrementen intensament.

El turisme britànic es manté com a segon mercat emissor de turistes i despesa total (13,1% i 10,5% del total, respectivament), i ambdues variables s'incrementen en termes interanuals. En canvi, les despeses mitjanes es contrauen.

Tant les arribades com despesa total del turisme rus creixen intensament respecte d'agost de 2016. La despesa mitjana per turista també augmenta, tanmateix, la mitjana diària es contrau. Es manté com el principal emissor en desemborsament mitjà per turista, amb 1.734 euros per persona, i passa a ocupar la tercera posició en despesa mitjana per viatge i dia, amb 148 euros.

El flux i la despesa total del turisme nòrdic s'incrementen intensament en relació amb un any abans (+52,8% i +53,4%, respectivament), i els desemborsaments mitjans també s'incrementen. Ha estat el segon emissor en volum de despesa mitjana per viatge i dia (196 euros).

A l'agost, l'activitat turística del turisme estatunidenc a Catalunya creix respecte de fa un any, en particular, la despesa total i despesa mitjana per viatge i dia. Passa a ser el setè emissor de turistes, quart en despesa total, segon en desemborsament mitjà per persona i el principal emissor quant a la despesa mitjana per viatge i dia (318 euros).

² Una etapa és cada una de les parades amb pernотació del viatge. Un viatge tindrà tantes etapes com destinacions intermèdies en les que s'hagi pernотat com a mínim una nit.

³ Establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic, habitatges propis, habitatges de familiars o amics,...

Ocupació en els establiments turístics d'allotjament⁴

A l'agost, els allotjaments turístics catalans han rebut en conjunt 3,5 milions de viatgers, un 1,4% més que un any enrere, amb 16,4 milions de pernотacions i un ascens interanual de l'1,5%. En valors absoluts, això s'ha traduït en 49.972 viatgers i 242.513 pernотacions més que fa un any.

La distribució del flux per establiments mostra la preferència pels establiments hotelers, que han rebut més de la meitat de les pernотacions del mes (54,5%); seguits dels càmpings (32,9%); apartaments turístics (10,2%); establiments de turisme rural (1,7%) i, en darrer lloc, albergs (0,7%). L'afluència per modalitats d'establiment creix en termes globals en relació amb els càmpings, establiments de turisme rural i apartaments turístics respecte d'un any abans, en canvi, es contrau pel que fa als establiments hotelers i albergs.

Quant al flux per mercats, s'aprecien creixements interanuals pel que fa al turisme resident català i turisme no resident, en canvi es redueix quant al resident de la resta de l'Estat. Les xifres denoten l'hegemonia del turisme estranger, amb 10,6 milions de pernотacions (64,3% del total). Un mercat que tendeix a allotjar-se en establiments hotelers, on hi ha realitzat dues de cada tres pernотacions del mes (60,2%). En segon lloc, hi ha el turisme resident català, amb 4,2 milions d'estades (25,7%) i, en darrer terme, el turisme resident de la resta de l'Estat, amb 1,6 milions de pernотacions (10%).

Augmenta el flux en el conjunt d'allotjaments turístics de Catalunya respecte d'agost de 2016.

El mercat estranger, principal emissor, amb el 64,3% de les estades del mes.

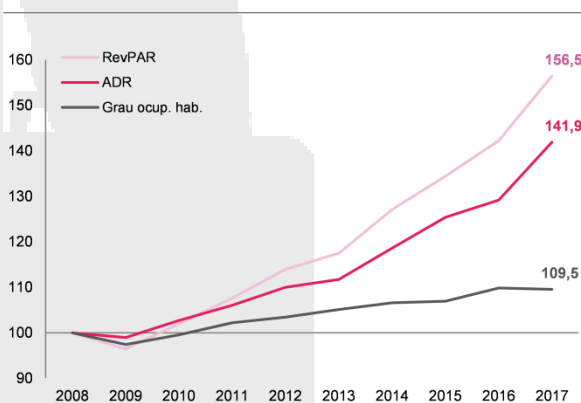
Evolució de la rendibilitat en els establiments hotelers

En el gràfic següent s'aprecia l'evolució de la rendibilitat en els establiments hotelers catalans (RevPAR: ingressos mitjans per habitació disponible) respecte de l'evolució dels preus (ADR: tarifa mitjana diària per habitació ocupada) i el grau d'ocupació per habitació, a partir de la construcció de números índex en base l'any 2008.

A l'agost, la rendibilitat hotelera en els allotjaments catalans ascendeix a 94,4 euros per habitació disponible, un 10% més que fa un any, i 111,6 euros per habitació ocupada, amb un increment del 9,9%. Com denota el gràfic adjunt, la rendibilitat del parc hotelier augmenta intensament respecte de fa nou anys (+56,5%), i d'acord amb la informació disponible, aquest ascens està impulsat en major mesura per un creixement dels preus que de l'ocupació (ADR: +41,9% i grau d'ocupació per habitació: +9,5% respecte d'agost de 2008).

Cat – Índex de rendibilitat, preus i grau d'ocupació en establiments hotelers (base 2008)

Agost de cada any

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'Enquesta d'ocupació hotelera de l'INE (IRSH i EOH)

⁴ Establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics i albergs.

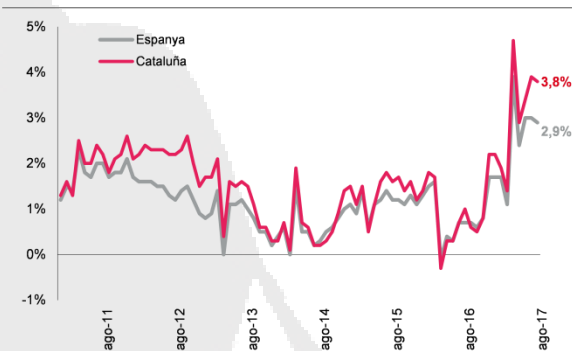
Índex de preus al consum en la rúbrica de turisme i hostaleria, i els subgrups de paquet turístic⁵ i serveis d'allotjament⁶

L'Índex de preus de consum (IPC)⁷ és una mesura estadística, que quantifica l'evolució de preus dels béns i serveis de consum, adquirits per les llars residents.

Cat – Var. interanual de l'IPC en el turisme i l'hostaleria (en %). Base 2016=100

Gener de 2011 a agost de 2017

Els preus dels productes i serveis relacionats amb el turisme i l'hostaleria augmenten a l'agost en relació amb un any abans, com denota aquest gràfic. A Catalunya, creixen un 3,8% i a escala estatal, un 2,9%. En la sèrie representada s'aprecia com els preus tant a Catalunya com en el conjunt de l'Estat es desacceleren respecte de juliol, quan en termes interanuals varen augmentar un 3,9% i un 3%, respectivament.

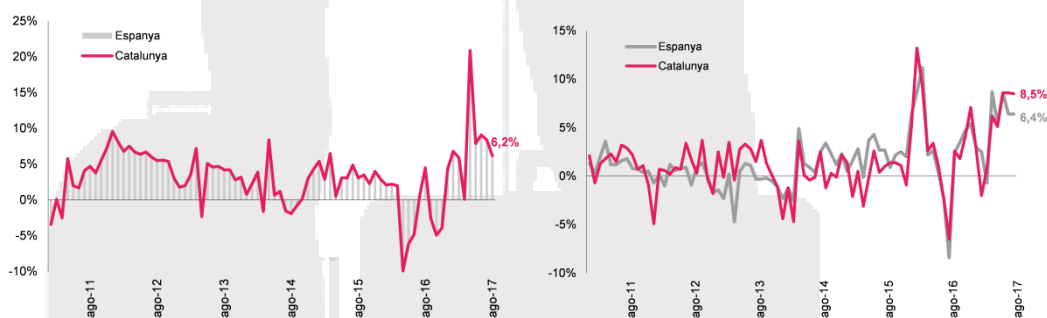

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'IPC de l'INE

Els preus dels viatges combinats⁸ s'incrementen un 6,2% en termes interanuals, i en el gràfic s'aprecia que es desacceleren respecte d'un mes abans (juliol: +8,4%). Quant als serveis d'allotjament, els preus d'agost augmenten un 8,5% a Catalunya i un 6,4% a escala estatal en relació amb un any abans. Tanmateix, a Catalunya es desacceleren respecte de juliol i en el conjunt de l'Estat es mantenen constants.

Cat i Esp - Var. interanual de l'IPC en el paquet turístic⁸ (esquerra) i els serveis d'allotjament (dreta) (en %). Base 2016=100

Gener de 2011 a agost de 2017

Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'IPC de l'INE

Els preus en el gruix del turisme i l'hostaleria, els viatges combinats i els serveis d'allotjament es desacceleren a Catalunya.

⁵ Comprèn els paquets turístics tant nacionals, com internacionals.

⁶ Hotels, hostals, pensions i serveis d'allotjament similars.

⁷ L'INE no publica l'IPC harmonitzat per comunitats autònomes en relació amb la rúbrica de turisme i hostaleria, ni pels subgrups de paquet turístic i serveis d'allotjament.

⁸ Els paquets turístics, viatges organitzat o viatges combinats es venen en exclusiva en agències de viatges i els elaboren els operadors turístics i agències majoristes-minoristes. Les variacions interanuals de l'IPC de Catalunya i Espanya en relació amb els paquets turístics són coincidents, perquè són articles de recollida centralitzada.

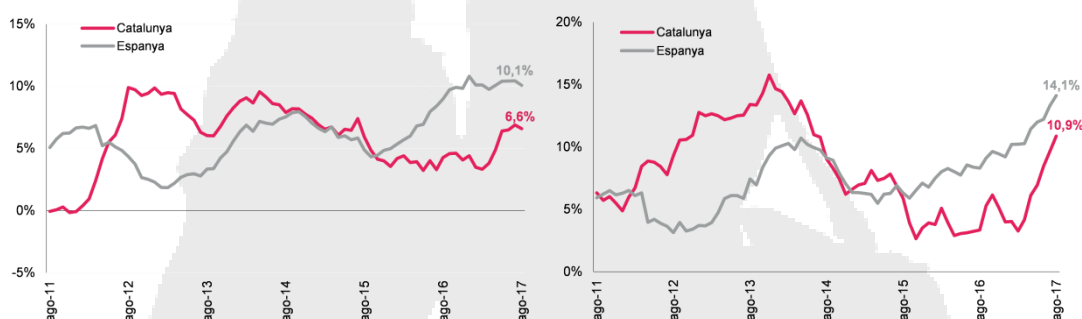
Valoracions de tendència

Les dades de tendència (dades acumulades de 12 mesos) denoten tant per a Catalunya com en el conjunt de l'Estat, una desacceleració en el ritme de creixement de l'arribada de turistes estrangers, en canvi, mostren una acceleració quant a la despesa total. En el període acumulat de setembre de 2016 a agost de 2017, les entrades a Catalunya s'incrementen un 6,6% i la despesa un 10,9% en relació amb el mateix període d'un any abans. A escala estatal, els increments han estat més intensos que a Catalunya (+10,1% i +14,1%, respectivament).

Les dades acumulades dels darrers dotze mesos, en relació amb el turisme estranger a Catalunya, denoten desacceleració en el ritme de creixement de les arribades i acceleració quant a la despesa.

Cat i Esp - Var. interanual de turistes estrangers (esquerra) i despesa total (dreta) (en %)

Agost de 2011 a agost de 2017 (acumulat de 12 mesos)

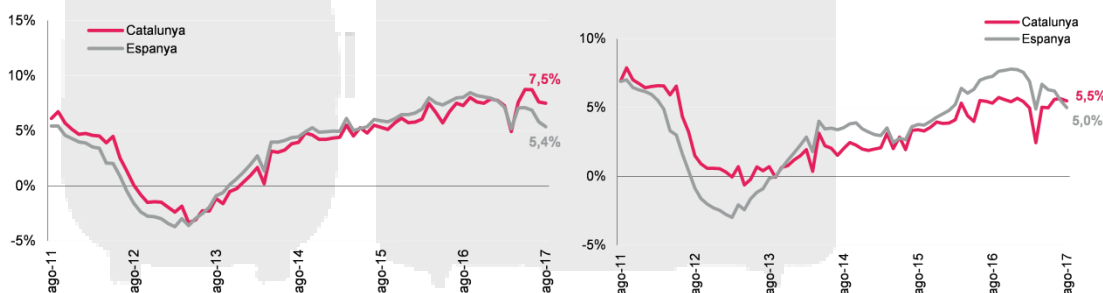
Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de Frontur i Egatur de Turèspaña i l'INE

Pel que fa al conjunt dels allotjaments turístics (hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics)⁹, els gràfics denoten una desacceleració en termes globals de l'afluència, tant en els establiments catalans com a escala estatal. Les dades acumulades de tendència de setembre de 2016 a agost de 2017 en els allotjaments catalans, mostren un ascens del 7,5% en el flux de viatgers i del 5,5% en el de les pernотacions respecte del mateix període d'un any abans. La comparativa a escala estatal revela augments més intensos a Catalunya que en el conjunt de l'Estat.

El flux en els allotjaments turístics es desaccelera, tant en els establiments catalans com a escala estatal.

Cat i Esp - Var. interanual de viatgers (esquerra) i pernотacions (dreta) en establiments turístics d'allotjament (hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics) (en %)

Agost de 2011 a agost de 2017 (acumulat de 12 mesos)

Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les Enquestes d'ocupació en establiments hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics de l'INE

⁹ L'any 2014 l'INE va posar en marxa l'Enquesta d'ocupació en albergs i, per tant, la sèrie no es prou llarga per poder-los incloure en els gràfics.

ANNEX

Taula 1

Catalunya – Arribada de turistes estrangers de primera destinacions i despeses per país d'origen

Agost de 2017

	Turistes			Despesa total			Despesa mitjana en euros			
	Valor	% distrib.	% Var. interan.	Milions d'euros	% distrib.	% Var. interan.	Turista ⁽¹⁾	% Var. interan.	Diària ⁽²⁾	% Var. interan.
Alemanya	194.993	7,6%	0,1%	184	7,0%	2,3%	944	2,2%	119	12,4%
Bèlgica	55.745	2,2%	-14,2%	74	2,8%	15,6%	887	-0,5%	111	-12,2%
França	751.929	29,4%	-4,7%	515	19,5%	4,6%	685	9,7%	88	4,3%
Irlanda	35.826	1,4%	-35,6%	-	-	-	-	-	-	-
Itàlia	138.599	5,4%	-28,6%	108	4,1%	-26,3%	777	3,2%	124	6,9%
Països Baixos	152.760	6,0%	0,0%	164	6,2%	26,9%	1.191	20,8%	137	29,1%
Portugal	28.529	1,1%	26,3%	-	-	-	-	-	-	-
Regne Unit	334.565	13,1%	15,3%	277	10,5%	5,6%	828	-8,4%	126	-4,0%
Suïssa	16.672	0,7%	-4,6%	26	1,0%	27,9%	836	11,8%	84	-10,4%
Rússia	113.929	4,5%	21,8%	203	7,7%	17,9%	1.734	4,6%	148	-5,1%
Països nòrdics ⁽³⁾	90.970	3,6%	52,8%	95	3,6%	53,4%	1.049	0,4%	196	11,6%
Resta d'Europa ⁽⁴⁾	233.665	9,1%	12,0%	200	7,6%	9,8%	858	14,3%	118	4,2%
Estats Units	96.615	3,8%	12,8%	199	7,5%	27,5%	1.618	3,9%	318	21,2%
Resta d'Amèrica	100.007	3,9%	25,1%	209	7,9%	31,2%	2.065	8,6%	216	-20,5%
Resta del món	215.061	8,4%	11,6%	386	14,6%	2,9%	1.739	-1,4%	251	-3,5%
Total	2.559.865	100,0%	2,3%	2.640	100,0%	9,9%	1.031	7,4%	137	4,8%

⁽¹⁾ Despesa mitjana per turista: despesa total dels turistes/nombre total de turistes⁽²⁾ Despesa mitjana diària: despesa total dels turistes/nombre total de pernотacions⁽³⁾ Països nòrdics: Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia⁽⁴⁾ Resta d'Europa: en el cas de les despeses inclou Irlanda i Portugal

Dades provisionals a partir de gener de 2017

Font: *Frontur i Egatur de l'INE*

Taula 2

Catalunya – Ocupació en establiments hotelers i extra hotelers per mercat d'origen

Agost de 2017

	Viatgers				Pernотacions				Estada mitjana	Grau ocup. ⁽¹⁾
	Valor	% distrib.	Var. interanual		Valor	% distrib.	Var. interanual			
			Absoluta	Relativa			Absoluta	Relativa		
Catalans	536.562	15,3%	-15.521	-2,8%	1.524.011	9,3%	-64.039	-4,0%	2,8	-
Resta de l'Estat	335.334	9,6%	-23.014	-6,4%	1.063.367	6,5%	-87.692	-7,6%	3,2	-
Estrangers	1.555.326	44,4%	26.897	1,8%	6.357.418	38,7%	102.359	1,6%	4,1	-
Total hotelers	2.427.222	69,3%	-11.638	-0,5%	8.944.796	54,5%	-49.372	-0,5%	3,7	84,1%
Catalans	359.958	10,3%	31.690	9,7%	2.079.620	12,7%	143.329	7,4%	5,8	-
Resta de l'Estat	64.326	1,8%	8.563	15,4%	378.556	2,3%	55.532	17,2%	5,9	-
Estrangers	332.517	9,5%	-4	0,0%	2.940.473	17,9%	68.276	2,4%	8,8	-
Total càmpings	756.800	21,6%	40.248	5,6%	5.398.649	32,9%	267.137	5,2%	7,1	65,9%
Catalans	34.841	1,0%	3.808	12,3%	155.857	0,9%	12.361	8,6%	4,5	-
Resta de l'Estat	4.889	0,1%	628	14,7%	24.190	0,1%	3.127	14,8%	4,9	-
Estrangers	15.194	0,4%	268	1,8%	94.674	0,6%	-9.391	-9,0%	6,2	-
Total tur.rural	54.924	1,6%	4.705	9,4%	274.721	1,7%	6.097	2,3%	5,0	57,8%
Catalans	57.997	1,7%	10.529	22,2%	400.338	2,4%	27.482	7,4%	6,9	-
Resta de l'Estat	26.397	0,8%	-1.473	-5,3%	158.777	1,0%	-9.950	-5,9%	6,0	-
Estrangers	147.169	4,2%	12.798	9,5%	1.113.172	6,8%	12.615	1,1%	7,6	-
Total apartam.	231.564	6,6%	21.854	10,4%	1.672.287	10,2%	30.147	1,8%	7,2	73,5%
Catalans	14.816	0,4%	631	4,4%	59.930	0,4%	2.168	3,8%	4,0	-
Resta de l'Estat	2.569	0,1%	-1.551	-37,6%	9.422	0,1%	-2.772	-22,7%	3,7	-
Estrangers	16.813	0,5%	-4.277	-20,3%	49.095	0,3%	-10.891	-18,2%	2,9	-
Total albergs	34.198	1,0%	-5.197	-13,2%	118.446	0,7%	-11.496	-8,8%	3,5	54,4%
Catalans	1.004.174	28,7%	31.137	3,2%	4.219.756	25,7%	121.301	3,0%	4,2	-
Resta de l'Estat	433.515	12,4%	-16.847	-3,7%	1.634.312	10,0%	-41.755	-2,5%	3,8	-
Estrangers	2.067.019	59,0%	35.682	1,8%	10.554.832	64,3%	162.968	1,6%	5,1	-
Total	3.504.708	100,0%	49.972	1,4%	16.408.899	100,0%	242.513	1,5%	4,7	-

⁽¹⁾ El grau d'ocupació fa referència a les habitacions en els establiments hotelers, parcel·les dels càmpings, habitacions en el turisme rural, apartaments en els apartaments turístics i places en els albergs

Com a conseqüència de l'arrodoniment que fa l'INE per calcular els valors estimats per mercats, la suma pot no ser exactament equivalent al total, però les diferències són, en tot cas, mínimes

Dades provisionals a partir de gener de 2017

Font: *Enquestes d'ocupació en establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics i albergs de l'INE*